

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 249/2018-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. júna 2018 prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, byť prítomný na prejednávaní jeho veci a vyjadriť sa ku všetkým dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základných práv na slobodu prejavu a na informácie podľa čl. 26 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžo 6/2017 z 29. júna 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. mája 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, byť prítomný na prejednávaní svojej veci a vyjadriť sa ku všetkým dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a základných práv na slobodu prejavu a na informácie podľa čl. 26 ods. 1 ústavy postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Sžo 6/2017 z 29. júna 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Sťažovateľ v prvej časti svojej sťažnosti uvádza dôvody, pre ktoré nie je v konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátom, ako to vyžaduje § 20 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). V tejto časti sťažovateľ uviedol, že si advokáta hľadal, avšak nepodarilo sa mu ho zabezpečiť, a to z dôvodu, že mu advokát oznámil, že ho zastupovať v jeho veci nebude, alebo mu bolo oznámené, aby najprv zaplatil preddavok vo výške 99 € a následne sumu 100 € za každú hodinu štúdia spisového materiálu, a až následne mu bude oznámené, či ho bude zastupovať. Podľa vlastného tvrdenia sťažovateľa by musel na to vynaložiť sumu 500 € a nemal by žiadnu záruku, či by spisový materiál advokát vôbec čítal, preto to považoval len za stratu uvedenej sumy. Sťažovateľ tiež uviedol, že sa informoval aj o možnostiach bezplatnej právnej pomoci v Centre právnej pomoci, avšak bolo mu oznámené, že vzhľadom na výšku jeho dôchodku, ktorého suma presahuje stanovenú sumu pre priznanie bezplatnej právnej pomoci, mu bude poskytnutie bezplatnej právnej pomoci odmietnuté. Dodal, že v tejto súvislosti oslovil aj Slovenskú advokátsku komoru, kde mu bolo uvedené, že advokáta si musí dohodnúť sám, keďže nie je oprávnená určiť mu advokáta na zastupovanie. Oslovil aj úrad Verejného ochrancu práv, odkiaľ mu bolo oznámené, že takéto služby neposkytujú. Ďalej sťažovateľ uviedol, že vzhľadom na už uvedené okolnosti, a to výšku jeho dôchodku a z toho vyplývajúcu nemožnosť získať bezplatnú právnu pomoc a nutnosť byť v konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátom, v minulosti už viackrát písal návrh na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky na vykonanie legislatívnych zmien, ponúkal aj bezplatnú pomoc, ak by bola zriadená skupina ako poradné zastúpenie pri návrhoch zákonov a ich zmien, keďže niekoľkoročné skúsenosti získané z praxe nemá komu odovzdať a realizuje ich niekoľkoročnou bezplatnou právnou pomocou občanom. Na záver tejto časti sťažovateľ uviedol: *„Doteraz súčasné podmienky právneho zastúpenia na ÚS považujem za diskriminujúce pre občana. Je to problém občana či sa bude zastupovať sám. Nikdy nie je vylúčené, že občan samouk nemá lepšie právne vedomosti ako advokát, ktorý ho zastupuje. Vedel by som uviesť aj príklady. Moja snaha zmeniť v tomto prípade zákon*

zostala zatiaľ nezmenená, i keď sa mi podarilo niekoľko legislatívnych zmien uskutočniť cez niektorých poslancov.“

3. V ďalšej časti sťažovateľ uvádza skutkový stav a priebeh konania, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. Uvádza, že odvolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 26 S 10/2012-66 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) podal z dôvodu, že krajský súd v ňom uviedol, že nebol zaplatený súdny poplatok, a preto zastavil súdne konanie, pričom sťažovateľ v odvolaní argumentoval tým, že tento súdny poplatok bol zaplatený, čo má podľa jeho tvrdenia potvrdzovať aj napadnuté uznesenie najvyššieho súdu na s. 4. Uviedol, že v uznesení krajského súdu krajský súd neuviedol pravdu, pretože sťažovateľ mal zaplatený súdny poplatok a krajský súd vo veci nekonal, teda krajský súd nesprávne vyhodnotil jeho sťažnosť ako kasačnú sťažnosť. Tiež poukázal na to, že krajský súd len spísal úradný záznam, ktorý mu ani neposlal na vyjadrenie, no vec nepostúpil. Ďalej namietal, že krajský súd mu neumožnil zúčastniť sa ani jedného konania a všetko sa udialo mimo jeho osoby, jeho prítomnosti a účasti na súdnom konaní. Dodal, že krajský súd neriešil otázku zaujatosti, neurobil v tejto veci potrebné opatrenia, porušil všetky jeho práva, a to nie len v tomto jednom prípade. V závere poukázal na to, že traja členovia senátu potvrdili, že súdny poplatok zaplatený nebol, čo podľa jeho tvrdení nie je pravda a naďalej konajú vo veci aj napriek skutočnosti, že nebolo rozhodnuté o zaujatosti. Podľa názoru sťažovateľa vyriešenie tejto veci nebolo postúpené nadriadenému súdu na rozhodnutie.

4. Ďalej sťažovateľ uvádza svoje argumenty týkajúce sa postupu najvyššieho súdu a napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. V tejto časti namietal, že najvyšší súd ako súd odvolací sa nevysporiadal s tým, že krajský súd posúdil jeho sťažnosť ako kasačnú sťažnosť a takéto posúdenie sťažnosti krajským súdom najvyšší súd potvrdil. Sťažovateľ opakovane uviedol, že podľa jeho názoru nešlo o kasačnú sťažnosť, že tvrdenie senátu krajského súdu je nepravdivé, on súdny poplatok zaplatil, a preto mal krajský súd konať, ale nekonal. Dodal, že je tu dôvodné podozrenie zo spáchania trestnej činnosti organizovanou formou, a tiež uviedol, že najvyšší súd ako súd odvolací sa nevysporiadal s otázkou zaujatosti, ako ani s inými nedostatkami nachádzajúcimi sa v súdnom spise, ktorý mal preštudovať

pri rozhodovaní o sťažnosti, a tým nepodporil právo a spravodlivosť. Uviedol, že je sporné, či sa najvyšší súd ako súd odvolací pri svojej činnosti nestáva spolupáchatelom spolu so senátom krajského súdu, čím by sa potvrdzovalo podozrenie zo zakrývania trestnej činnosti zo strany súdu. Na záver sťažovateľ doplnil, že podnet na najvyššom súde podal on, nie krajský súd, ktorému podľa tvrdenia sťažovateľa stačilo napísať úradný záznam, ktorý mu nezaslali, čím by podľa tvrdenia sťažovateľa krajský súd dosiahol to, že vec by zostala bez povšimnutia.

5. V petite sťažnosti sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Žiadam Ústavný súd, aby svojím opatrením odňal súdne konania v rámci kraja Nitra na podklade zaujatosti, ktorá im bola písomne vyjadrená vo všetkých troch evidovaných prípadoch na moje meno pre sústavné porušovania mojich práv do iného kraja.“

„2. Žiadam Ústavný súd vo veci popísanej v ústavnej sťažnosti, aby prijal opatrenia a zjednal nápravu na odstránenie nedostatkov v rámci iného kraja pre nedôveru voči konaniam Krajského súdu Nitra pre mnohopočetné porušovania zákona, ktoré vrhajú nedobré svetlo pre ostatné súdy, ktoré zodpovedne pristupujú k veci.“

II.

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa

odseku 1, a zruší také rozhodnutie opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto je zákon o ústavnom súde, ktorý vo svojom § 25 ods. 1 uvádza, že ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa (sťažovateľa), ak tento zákon neustanovuje inak. Počas tohto prerokovania ústavný súd zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

9. Zákon o ústavnom súde v § 25 ods. 2 uvádza, že návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. V zmysle § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ alebo jeho zástupca.

11. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom alebo komerčným právnikom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

12. Predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je splnenie všeobecných a osobitných náležitostí vyplývajúcich z § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, ako aj ďalších procesných

podmienok vyplývajúcich z § 53 zákona o ústavnom súde. V tejto súvislosti ústavný súd stabilne pripomína, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu (III. ÚS 134/2018). Pokiaľ ide o podanú sťažnosť sťažovateľa, v tomto prípade ústavný súd musí skonštatovať, že doručená sťažnosť neobsahovala splnomocnenie pre advokáta na zastupovanie sťažovateľa pred ústavným súdom, teda nebola splnená jedna z podstatných zákonných požiadaviek – náležitostí návrhu, ktorú zákon o ústavnom súde vyžaduje ako obligatórnu podmienku pre prijatie sťažnosti na ďalšie konanie.

13. V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu týkajúcej sa otázky povinného zastúpenia navrhovateľa v konaní pred ústavným súdom advokátom ústavný súd konštatuje, že od povinného zastúpenia advokátom, ktoré vyžaduje § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, nie je možné upustiť (III. ÚS 138/2018). Ústavný súd vzhľadom na skutočnosť, že aj z vyjadrení samotného sťažovateľa, ako je uvedené pod bodom 2, jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ si už v čase podávania ústavnej sťažnosti bol plne vedomý nesplnenia tejto základnej (podstatnej) zákonnej požiadavky, teda nutnosti zastúpenia advokátom v konaní pred ústavným súdom, sťažovateľovi výzvu na doplnenie splnomocnenia pre advokáta nezasielal.

14. Ústavný súd pripomína, že takéto nedostatky zákonom predpísaných náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Nedostatok, resp. nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí návrhu účastníka konania je v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu dôvodom odmietnutia sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 59/2017, III. ÚS 138/2018).

15. Na základe uvedených skutočností, pretože sťažnosť sťažovateľa nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. júna 2018